

Drevený artikulárny kostol v Hronseku patrí do 2. skupiny drevených kostolov - medzi evanjelické artikulárne kostoly. Vybudovali ho v zmysle uznesenia Šopronského snemu z roku 1681 na základe 25. a 26. článku, ktorým sa povoľovalo protestantom postaviť dva artikulárne kostoly v každej stolici a to vždy na zle prístupných miestach. Vo Zvolenskej stolici boli na stavbu kostolov vyhradené obce Hronsek a Veľká Lúka. Stavba kostola začala 23. októbra 1725 a chrám bol postavený aj vysvätený už v pamätný deň Lutherovej reformácie 31. októbra 1726. Bol postavený v zmysle podmienok stanovených 25. a 26. článkom šopronských artikúl (článok po latinsky articulus - preto názov artikulárne). Podľa nich :

- musel byť kostol postavený celý z dreva,
- bez použitia jediného železného klinca,
- musel byť postavený za jeden rok,
- bez hlavného vchodu do dediny,
- bez veže.

Miesta a podmienky výstavby artikulárnych kostolov určovali habsburskí úradníci. Miesta, ktoré vyberali, boli najmenej vhodné na výstavbu, aby kostoly vydržali čo najkratšie. Napríklad v strede kopca, v strmom teréne, pod kopcom alebo na bažinách a v blízkosti močiarov, či riek aby boli čo najskôr zničené. Miesto na ktorom stojí hronsecký kostolík je bývalé hronovisko. Predpokladalo sa, že kostol sa prepadne čo najskôr, keďže všade na okolí boli bažiny a blízko je aj koryto rieky Hron. Vďaka ľudskej vynaliezavosti, bol kostol postavený na malom ostrovčeku, ktorý našli v bažinách. Zaujímavé však aj tak je, že kostol nebol nikdy zaplavený ani vážnejšie ohrozený týmto spôsobom.

Kostoly takéhoto typu nemohli byť teda v každej obci, ale boli to tzv. „spádové kostoly“ pre celú stolicu alebo jej časť. Kostolík v Hronseku bol spádovým kostolom pre celú severnú časť Zvolenskej stolice.

